

DENGE VE DENETLEME AĞI OFİSİ
SIFIR ATIK POLİTİKASI

İÇİNDEKİLER

Hedef ve Amaçlar

Neden?

Sıfır Atık nedir?

Durum tespiti

Gerekli Ekipmanlar

Atığın önlenmesi ve azaltması için tespitler

Sistemin kurulumu ve işleyişi

İlgili kurumların iletişim bilgileri

Kaynaklar

Hedef

Ofiste oluşturulan atık miktarının azaltılması ve oluşan geri dönüştürülebilir atığın ekonomiye kazandırılması için sistemin kurulması, yürütülmesi ve takip edilmesidir.

Amaçlar

1. Ofiste oluşan atık kaynaklarının ve türlerinin belirlenmesi
2. Atıkların ayrı toplanması ve taşınması için gerekli ekipmanların tespiti
3. Atıkların azaltılması ve önlenmesi
4. Atıkların biriktirme, toplama ve taşınma planları
5. Ofis personelinin bilgilendirme çalışmaları

NEDEN?

Dünya Ekonomik Forumu trendin sürmesi halinde 2050 yılına gelindiğinde, denizler ve okyanuslardaki plastik oranının, deniz canlılarından daha fazla olacağı uyarısında bulunuyor.¹

Kullanılmış kağıdın geri dönüşümü hava kirliliğini %74-94, su kirliliğini %35, su kullanımını %45 azaltır. 1 ton atık kağıdın kağıt hamuruna katılması 8 ağacın kesilmesini önlemektedir.²

¹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-45860896>

² <https://sifiratik.co/2018/10/04/geri-donusum-nedir-geri-donusumun-onemi/#:~:text=Geri%20d%C3%B6n%C5%9F%C3%BCm%20bir%C3%A7ok%20%C3%A7evresel%20ve,korunmas%C4%B1%20ve%20enerji%20tasarrufu%20sa%C4%9Flan%C4%B1r.>

1 litre atık yağ,
1 milyon litre içme
suyunu kirletir.
Gelecek için #SıfırAtık

Alüminyum
%95'e kadar geri kazanılabilir
ve hammaddeye dönüşebilir.
Gelecek için #SıfırAtık

Sadece bir pilin ayrıştırılmasıyla
800 bin litre su ve
4 m² toprağın
zarar görmesi engellenir.
Gelecek için #SıfırAtık

Bir cam şişe

25 dakikada
harcadığı
elektrik enerjisi

10 dakikada
harcadığı
elektrik enerjisi

Özetle dünyamız hâkim üretim modelleri ve ekonomik döngü sebebiyle verimsizlik, kaynak israfı, çevre kirliliğiyle karşı karşıyadır. Tüm bunlar bizlerin de dahil olduğumuz canlı yaşamını, ekosistemi tehlike altına sokmakta yaşam kalitemizi gün geçtikçe düşürmektedir.

Buna karşın üretim ve tüketim modellerimizi değiştirerek, dögüsel ekonomiyle kaynaklarımızı sürdürülebilir bir şekilde kullanabilir, çevre kirliliğinin önüne geçerek yaşam kalitemizi artırabilir, çevreci yaklaşımların sonucu olarak oluşan verim ve etkililik ile ekonomimize katkı sağlayabilir, oluşan yeni sektörlerle istihdamı artırabiliriz.

Sıfır Atık nedir?

“Sıfır Atık”; israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşumunun engellenmesi veya azaltılması, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanılmasını kapsayan atık yönetim felsefesi; kültürel, ekonomik ve sosyal gelişimin elde edilmesi için atıkların yaşam döngüsünü dikkate alan bir yaklaşım biçimidir.

Sıfır atık yönetiminde, ürünlerin yeniden kullanılması, kullanım ömürlerinin uzatılması, ürünlerin üretiminde zararlı maddelerin kullanılmaması veya azaltılması, geri dönüşümü mümkün ürünlerin üretilmesi esastır.

Durum Tespiti

DDA ofis 8 ila 12 kişi arasında değişebilen çalışan sayısıyla birlikte 5 ofis odası, 1 toplantı salonu, 2 tuvalet, biri yemek alanıyla birleşik olmak üzere 2 mutfaktan oluşmaktadır. Günlük kullanımda çıkan atık miktarı değişiklik göstermekle beraber atık türleri mutfak atıkları, ofis atıkları ve tuvalet atıkları olarak gruplanabilir. Bunlar ağırlıklı olarak: kâğıt, karton ve kompozit atıklar, yemek artıkları, çay ve kahve posaları, plastik atıklar, pil atıkları, tuvalet kâğıdı, peçete ve havlu kâğıt atıkları, cam-şişe atıklar, bitkisel yağ atıkları ve pandemi sebebiyle tıbbi atık grubunda yer alan maskeler **şeklinde geri dönüşümü yapılabilen ve geri dönüşümü olamayan** evsel atık grubu atıklardır.

Ofis alışanları arasında evre duyarlılığı gelişmiş olup sistemin kurulması ve yönetilmesi durumunda **başarılı bir sıfır atık yönetiminin hayat geçmesi mümkündür.**

Bu zamana kadar çeşitli girişimlerle kurulan sistemin etkili olamamasının altında yatan başlıca sebepler: atık toplama firmalarının belirsizliği ve iletişimde koordinasyonsuzluk, sıfır atık yönetim yetkilisinin ve takibinin olmaması ve atık yönetimine bütüncül bir yöntemle yaklaşılmaması olarak değerlendirilebilir.

İlgili belediye olan Çankaya Belediyesi, atıkların toplanması için özel işletmeleri yetkilendirmiş olup, belirli aralıklarla iletişime geçilmesiyle bu firmalar tarafından bitkisel atık yağ, geri dönüştürülebilir kâğıt- karton, cam, plastik, naylon, metal atıkların toplanması söz konusudur. Burada altı çizilmesi gereken husus ilgili firmaların toplama işlemlerini **belirli miktarlarda ve zaman aralıklarında** gerçekleştiriyor olmalarıdır. Bu sebeple atıkların biriktirilmesi, belirli bir süre muhafaza edilmesi ve atıkların toplanması için ilgili şirketlerle iletişim içinde olunması sistemin bugün ki şartları içerisinde bir gerekliliktir.

Gerekli Ekipmanlar

Ofis içi geri donstrlebilir atıkların toplanması için kurum içi 2 adet ankaya Belediyesinden temin edilen plastik kutular mevcuttur. Ofis alışan sayısı/çıkan atık miktarına gore řu an kurum içi atık kutularının sayısı yeterli gornmektedir. Fakat ihtiyaç duyulması halinde ankaya Belediyesinin evre birimine maille kutu talebi oluşturulması halinde kutuların temin edilmesi mümkün olmakla birlikte oldukça kolaydır.

Bitkisel atık yağlarının temini 10 litre ve üzeri durumlarda mümkün olmaktadır. Bu sebeple kullanılan bitkisel yağların kullanışmış şişelerde saklanması ve biriktirilmesi gerekmektedir.

Atığın önlenmesi ve azaltması için tespitler

Sıfır Atık literatürde belirtildiği şekliyle ürünlerin tasarım ve üretiminden başlayarak tüketim alışkanlarını, kullanılan ürünlerin ekonomiye ve hammadde pazarına geri kazanımını içeren bir sistemi kapsamaktadır. Bu sebeple ürünlerin tekrar kullanılabilir şekilde tasarlanmasını, uzun ömürlü olmasını, ürünlerin üretim aşamalarında kaynakların ölçülü kullanılmasını, çevreyle kurulacak sürdürülebilir ilişkilerin göz önünde tutulmasını, kullanım ömrünü tamamlayan ürünlerin hammadde olarak ekonomik döngüye tekrar kazandırılmasını içerir. Kamu politikalarından özel sektöre, üretim planlamasından ürün tasarımına, tüketim alışkanlık ve tercihlerinden geri dönüşüm alt yapı ve sistemine kadar birçok aktörü ve etkeni içermektedir.

Bu sistem içerisinde tüketici olarak bizlere düşen sorumluluklar ürün tercih ve kullanımımızda çevre bilinciyle hareket etmemiz, çevreci olan ürünü ve yaşam tarzını tercih ederek benimsememiz, Sıfır Atık sisteminin tüketici açısından ilk aşamayı oluşturmaktadır.

Bir sonraki aşamada ise tüketici olarak yapmamız gerekenler, kaçınılmaz olarak oluşan atıkların sınıflandırılması, ayrı olarak muhafaza edilmesi ve geri dönüştürülebilir atıkların dögüsel ekonomiye tekrar kazandırılması için belirlenen politika ve dögüye adapte olmaktır.

Atık miktarı önlemenin veya azaltmanın ilk aşaması satın alma aşamasında başlar. Bu aşamada ürün tercihlerinin çıkarılacak atık miktarının en aza indirilecek şekilde olması gerekmektedir. Bu sebeple tek kullanımlık ürünlerin satın alınmaması, alışverişlerde plastik poşetler kullanılmaması ve ambalaj miktarı fuzuli olan ürünlerin tercih edilmemesi önemlidir. Bununla beraber dünyada henüz özel sektör üzerine düşeni yapmamakta plastik ve ambalaj kullanım miktarları azaltılamamakta bunun yerine kirleten öder ilkesiyle ürünler üreten firmaya vergilendirilmektedir. Elbette ilgili sektörlerde yapılan ar-ge çalışmaları sonucunda yeni çevreci ürün ve yöntemleri zamanla hayatımıza zamanla adapte olacaktır

Yukarıda bahsedilen ofis ortamında oluşan atıkları değerlendirdiğimizde atıkların azaltılması ve sistemin iyi işleyebilmesi için yapılabilecekler:

1. Kullanılan pillerin şarj edilebilir pillerle değiştirilmesi,
2. Dolum yapılabilen kartuşların kullanılması ve çıktıların daha az kartuş kullanan draft veya ekonomik seçenekte basılması
3. Çıktıların çift taraflı alınması ve baskı alınan kağıtların arka yüzlerinin müsvedde şeklinde kullanılması
4. Poşet dosya ve klasör yerine zimba & ataç kullanılması
5. İmkanlar dahilinde tuvaletlerde kağıt havlu yerine el kurutma makinesi takılması
6. Kağıt ve benzeri bardak altlıklarının kullanılmaması
7. Tek tek ambalajlı küp şeker, soslar ve tek kullanımlık plastik tabak, çatal, kaşık, pipet, bıçak, bardak benzeri ürünlerin kullanılmaması
8. Mümkün olan tüm yazışmaların ve belgelerin elektronik ortamda oluşturulması, paylaşılması
9. Basılacak olan broşür, katalog vb. sayısının asgariye indirilmesi
10. Masa altı çöp kovalarının kaldırılması
11. Yenilir durumdaki yemek artıklarının sokak hayvanlarına verilmesi

12. Sunum tahtasının temizlenerek kullanılması ve yerine kullanılan kağıtların kullanılmaması

13. Kullanılan maske ve eldivenlerin ayrı bir şekilde poşetlenerek geri dönüşüm kutusu haricinde evsel atıklar şeklinde çöpe atılması

-Tuvalet kağıtlarının, maskelerin, fişlerin, kağıt-karton bardakların, kağıt havluların geri dönüştürülebilir atıklar grubunda olmadığı unutulmamalıdır.

Sistemin kurulumu ve işleyişi

Öncelikle Sıfır Atık sisteminin benimsenmesi ve ofisin atık yönetiminden ilgili personeline gerekli bilgilendirme ve yönlendirmelerin yapılması gerekmektedir.

Kurulan sistemin işleyiş şekli ve kuralları ofis çalışanlarına bildirilmeli ve Sıfır Atık sisteminin şahsi bir tercih olarak kalmaması, kurumun bir ilkesi haline getirilmesi önemlidir.

Kişisel, masa altı çöp kovalarının kaldırılması kişilerin sisteme uyumunu kolaylaştırmaktadır. Bu sebeple geri dönüştürülebilir atıklar koridorun uygun bir kısmına yerleştirilmeli yukarıda belirtilen geri dönüştürülebilir atıklar bu kutulara atılmalı, organik ve evsel atıklar yine ortak bir çöp kutusunda toplanmalıdır.

Mutfakta kullanılan bitkisel atık yağlar şişelerde muhafaza edilmeli ve biriktirilmelidir. Ofis çalışanlarının evde biriktirdikleri bitkisel atık yağlarını da ofiste biriktirmesi şirketler tarafından atıkların toplanmasında kolaylık sağlayacaktır.

Sıfır Atık yönetiminden sorumlu kişinin atıkların doğru ayrımından, muhafazasından ve şirketlerce toplanmasından sorumlu olması gerekmektedir. Bu sebeple şirketlerin hangi döngü ve miktarlarda geri dönüştürülebilir ve

bitkisel yağ atıkları teslim aldıklarını öğrenmesi, düzenli aralıklarla atıkların teslim alınması için şirketlerle iletişime geçmesi gerekmektedir.

İlgili kurumların iletişim bilgileri

Çankaya Belediyesi Çevre Hizmetleri Birimi

Çankaya Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü Ziya Gökalp Cad.
No:11 B 2 Blok Kat:5 Kızılay / Ankara
Email: cevre@cankaya.bel.tr (geri dönüşüm kutularının temini için ilk olarak buraya talep maili atılması gerekmektedir)
Tel: 0312 4588903

Kolzak Biodizel

Evsel bitkisel atık yağlar 10 litreye ulaşması halinde şirket arandığı takdirde arabayla gelinerek teslim alınmaktadır.

Tel: 444 30 19

Web: <https://www.kolza.com.tr/iletisim.asp>

Çevnak

Kağıt ve karton ambalaj, Plastik ambalaj, Ahşap ambalaj, Metalik ambalaj, Kompozit ambalaj, Karışık ambalaj, Cam ambalaj, Tekstil ambalaj grubu atıkları en az 2 çöp poşeti miktarına ulaştığında iletişime geçilmesi halinde belirli aralıklarla toplamaktadır. Bu sebeple atıkların muhafaza belirli miktar ve süre için muhafaza edilebilmesi önemlidir.

Tel: 03124422942

Whatsapp: 05513892942

Web: <https://www.cevnak.com/iletisim/>

Atık pil için: PTT Şubeleri, okullar, üniversiteler, organize sanayi bölgeleri, muhtarlıklar, camiler, marketlerde (BİM, TESCO, KİPA, CARREFOUR, MİGROS,

METRO GROSSMARKET, TEKNOSA, KOÇTAŞ, PRAKTİKER gibi) atık pil toplama noktaları bulunmaktadır.

Kaynaklar

<https://sifiratik.gov.tr/kutuphane/gorseller>

https://webdosya.csb.gov.tr/db/adana/menu/sifir-atik-belgesi-nasil-alinir_20200310090942.pdf

<https://webdosya.csb.gov.tr/db/cygm/icerikler/sakurum-20200914211143.pdf>

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-45860896>

<https://sifiratik.co/2018/10/04/geri-donusum-nedir-geri-donusumun-onemi/#:~:text=Geri%20d%C3%B6n%C3%BC%20enerji%20tasarrufu%20sa%C4%9Flan%C4%B1r.>

